

[Arbejds- og Socialministeren.]

Departement udregnede Detailpristal. For den Stigning i Leveomkostninger, som giver sig Udslag i dette Pristal, og som fra 1939 og til Dato andrager ca. 59 pCt., har Rentenyderne altsaa automatisk faaet fuld Dækning gennem aarlige Reguleringer. Ud over Renternes Grundbeløb med de nævnte Tillæg aabner Folkeforsikringsloven Kommunerne Adgang til at anvende et Beløb af indtil 7½ pCt. af de i det foregaaende Aar i Kommunen udbetalte Grundbeløb til Ydelse af personlige Tillæg til vanskeligt stillede Rentenydere. Desuden er der Adgang til at yde særlige Huslejetilskud til Aldersrentenydere.

Under Hensyn til den hastige Prisstigning i Krigens første Tid og paa Grund af tvungne Forbrugsomlægninger fandt man imidlertid fra Lovgivningsmagtens Side, at den automatiske Pristalsregulering af Renternes Grundbeløb og faste Tillæg ikke var tilstrækkelig til at opretholde Rentenydernes Levestandard, og man skred derfor til forskellige midlertidige Foranstaltninger. Allerede i Efteraaret 1939 forhøjede man Grænsen for de personlige Tillæg til 10 pCt., samtidig med at man ydede et Eengangstillæg til alle Rentenydere paa 40 Kr. for Ægtepar og 25 Kr. for enlige. Ogsaa i Efteraaret 1940 ydedes der et Eengangstillæg, der fastsattes til 36 Kr. for enlige og 60 Kr. for Ægtepar i København, noget mindre i Provsbyer og bymæssige Bebyggelser og endnu lidt lavere i Landdistrikterne. For Regnskabsaaret 1941—42 forhøjedes Grænsen for de personlige Tillæg til 12 pCt., og for Aarene 1942—43 og 1943—44 fastsattes Grænsen til 10 pCt. For de to sidste Finansaar er Grænsen for Raadighedsbeløbet forhøjet til 15 pCt. Endelig ydedes der i Sommeren 1945 et Eengangstillæg paa 100 Kr. til enlige Rentenydere og 170 Kr. til Ægtepar med det Formaal at give Rentenyderne Dækning for de mest nødvendige Udgifter og som en Haandsrækning paa Grund af deres vanskelige økonomiske Forhold under Krigens.

Ud over den Hjælp, der ad disse Veje er tilflydt Rentenyderne, maa det ogsaa nævnes, at disse, som andre mindrebemidlede, har faaet Andel i de under Krigens stærkt udvidede Rabatkortydelse til Nedbringelse af Prisen paa vigtige Fødemidler.

Endelig kan det nævnes, at man fra Myndighedernes Side til Stadighed har bestræbt sig for at sikre Rentenyderne en rigelig Andel af de knappe Forsyninger af udenlandsk Brændsel. Senest er dette paa ny

fastslaaet i Handelsministeriets Cirkulære for nogle Dage siden.

Maalet for Lovgivningsmagtens Foranstaltninger for Rentenyderne under Krigens har saaledes været, at Rentenydernes Levestandard ikke maatte forringes, og man spørger ganske naturligt sig selv, om dette Maal er naaet. Dette Spørgsmaal er ifølge Sagens Natur ret vanskeligt at besvare, men alt i alt har jeg dog af de foreliggende Oplysninger faaet det Indtryk, at Rentenydernes Stilling i Dag ikke er forringet i Forhold til, hvad den var før Krigens.

Jeg erkender imidlertid, at Rentenydernes Stilling i det hele er vanskelig. Deres Levestandard var allerede før Krigens lav, og selve Systemet, hvorved Renternes Regulering sker en Gang om Aaret, kan under de stærke Prisstigninger i Krigens første Aar have bevirket, at Ydelserne til Tider ikke helt har holdt Trit med Stigningen i Leveomkostningerne. Paa den anden Side har Regeringen endnu ikke haft Mulighed for at tage Stilling til Spørgsmaalet om en varig Forbedring af Alders- og Invalidereventen, en Forbedring, vi finder ønskelig i det Omfang, vor finansielle Stilling og Hensynet til eventuelle andre paa krævede sociale Forbedringer tillader det. Vi har maattet afvente den Betænkning, som vil fremkomme i Løbet af kort Tid fra det til Behandling af Lovens Fradragsregler nedsatte Embedsmandsudvalg, som ogsaa har taget Spørgsmaalet om Forhøjelse af Børnetillæggene til Renterne med i sine Overvejelser.

Som jeg udtalte i Folketinget, finder jeg det derfor rimeligt, at der paa ny ydes Rentenyderne et Tillæg. Det Ændringsforslag, jeg fremsatte i Udvalget, og som nu er vedtaget i Folketinget, gaar ud paa at yde et Tillæg af samme Størrelse som i Sommer og som af det kommunistiske Parti nu foreslaaet, men saaledes, at Beløbet bl. a. under Hensyn til, at der allerede en Gang i indeværende Finansaar er ydet et Eengangstillæg, deles i to Udbetalinger, henholdsvis i Januar og i April 1946. De samlede Udgifter vil andrage ca. 23,6 Mill. Kr., hvoraf Staten skal bære ca. 14,8 Mill. Kr., medens Resten bæres af Kommunerne.

Jeg skal tillade mig at anbefale Lovforslaget til det høje Landstings hurtige og velvillige Behandling.

Steincke: Den højtærede Arbejds- og Socialministers udførlige Redegørelse for denne Lovgivning til Fordel for Rentemod-